

راهکارهای جلوگیری و کاهش بافت فرسوده

انوشیروان کیانی^۱، مصطفی کیانی^۲

^۱ دانشگاه علمی کاربردی زرد کوه / anoshirvan.kiani@yahoo.com

^۲ دانشگاه علمی کاربردی زرد کوه / m2bk8@yahoo.com

چکیده

می‌کنند، باگذشت زمان بالندگی خود را ازدست داده و دستخوش فرسودگی شده‌اند و این فرایند شهرها را از درون می‌پوساند. به هر صورت در پی تحول در شیوه‌ی زندگی و سکونتگاه‌های کنونی، به‌خصوص در پی تغییر نیاز به خدمات گوناگون و نیازهای حاصل از تحولات در طی زمان از جمله نیاز به زیرساخت‌های حمل‌ونقل، دسترسی به تأسیسات و تسهیلات و نظایر این‌ها برای زندگی - محله‌های کهن و قدیمی شهری به دلیل وفق نیافتن با شرایط جدید، دچار چنین روندی می‌شوند. انقطاع ارتباطی بین مهم‌ترین ویژگی‌های بافت قدیم و بافت‌های جدید و نوساز شهر، باعث زوال کالبد قدیمی شهر، ازخودبیگانگی و از دست رفتن هویت شهر می‌شود. در چنین شرایطی لازم است با استفاده از سیاست‌های مناسب به احیاء این بافت‌ها پرداخته شود. احیاء، به مفهوم بازگرداندن زندگی در محلات قدیمی، بیش از هر چیز مستلزم رفع موانع قانونی فعلی از یکسو و توانمندسازی مردم محله به معنای واگذاری اختیارات لازم برای تصمیم‌گیری و ایجاد تشکلهای اجرایی، فراهم آوردن خدمات مشاوره‌های برنامه‌ریزی و طراحی و نیز اقدام شهرداری منطقه در رفع معضلات کالبدی - اجتماعی محله و ایجاد تسهیلات لازم از سوی دیگر می‌باشد.

بافت فرسوده و مساله فرسوده شدن بافت ها از جمله چالش‌های پیش روی شهرهای امروزی است که به دلیل مهاجرت بی رویه و سرازیر شدن جمعیت از روستا به شهر این مشکل دوچندان شده. بافت های تاریخی به دلیل ناتوانی در به روز کردن خود در برآورد کردن نیاز های جدید ساکنان خود و با ورود اتومبیل به شهرها و گسترش خیابان ها که توسعه به سمت بیرون را تشویق میکنند، باعث این شده که توجه به بافت های تاریخی کمتر و کم رنگ تر گردد. در این پژوهش ابه بررسی ویژگی های ابافت های فرسود نوع دسترسی و زیر ساخت های آن انواع و دلایل شکل گیری این بافت پرداخته شده و سعی بر این بوده تا با ارایه راهکارهای یک تلنگر هر چند کوچک یاد آوری گردد که کشور عزیز و پهناور ما با تاریخ و تمدن چند هزار ساله دارای بافت های غنی است؛ و ما میتوانیم با به کار گیری روش های باز زنده سازی متناسب با هر بافت حیات دوباره را به آن برگردانیم که هم از لحاظ مادی (جذب گردش گری) و هم از لحاظ معنوی (شناختن فرهنگ و آداب و رسوم غنی مردم سرزمین خود) برای ما دارای ارزش زیادی است.

واژگان کلیدی

بافت فرسوده، ویژگی های عمومی بافت فرسوده، علل فرسودگی

مقدمه

بسیاری از شهرهای کشور ما با پدیده‌ی فرسایش محله‌های شهری مواجه‌اند. نمود عینی این فرسایش اُفت زندگی اجتماعی در این بافت‌هاست. عوارض فرسایش به‌صورت نیمه متروک و متروک شدن بناها، مسکن‌های نامناسب و نابهنجار و نزول کیفیت‌های اقتصادی - اجتماعی پدیدار می‌شود. وسعت بالای بافت‌های فرسوده با معضلات فراوان و نبود استراتژی‌های روشن در خصوص برنامه‌ریزی و مدیریت طرح و اجرا در نوسازی و بهسازی این‌گونه بافت‌ها، سبب شده است تا زمینه‌های تحقق قوانین و مصوبات (هرچند اندک) موجود نیز فراهم نشود و بافت‌های فرسوده شهری با روندی افزایشی به یکی از مهم‌ترین چالش‌های شهرها تبدیل شوند. قسمت عمده‌ی این فضاها که گذشته تاریخی زندگی اجتماعی گروه‌هایی را بر خود حمل

روش پژوهش

روش بکار رفته شده در این تحقیق، روش توصیفی تحلیلی است و روش جمع آوری اطلاعات، هم بر اساس مطالعات کتابخانه ای یا اسنادی . در روش کتابخانه ای، بوسیله فیش برداری از منابع و اسناد و جستجو در بین نشریات محلی و سایت ها ، اطلاعات لازم جمع آوری شد .

تعاریف و مفاهیم

بافت فرسوده

بافت فرسوده شهری به عرصه‌هایی از محدوده‌ی قانونی شهرها اطلاق می‌شود که به دلیل فرسودگی کالبدی، عدم برخورداری مناسب از دسترسی سواره، تأسیسات، خدمات و زیرساخت‌های شهری آسیب پذیر بوده و از ارزش مکانی، محیطی اقتصادی نازلی برخوردارند. این بافت‌ها به دلیل فقر ساکنین و مالکین آن‌ها امکان